

Szerkesztőbizottság: Jókai Anna (elnök),
Báger Gusztáv, Csontos János, Horváth Antal,
Kalász Márton, Kő Pál, Nemes Attila,
Salamon Konrád, Szakály Sándor, Vasy Géza

Főszerkesztő: Oláh János
E-mail: foszerkeszto@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7035

Olvasószerkesztő, Tanulmány: Rosonczy Ildikó
E-mail: tanulmany@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7033

Vers: Szentmártoni János
E-mail: vers@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7032

Próza: Bíró Gergely
E-mail: proza@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7031

Nyitott Műhely: Ekler Andrea
E-mail: andrea.ekler@gmail.com

Európai Figyelő, Lapszeme: Falusi Márton
E-mail: europeanobserver@magyarnaplo.hu

Könyvszemle: Erős Kinga
E-mail: kritika@magyarnaplo.hu

Tördelőszerkesztő: Molnár Csenge-Hajna

Borító: Zách Eszter
Ügyműhely: Cech Vilmosné, Nagyné Nespör
Gabriella, Szentmártoni Andikó
E-mail: adminisztracio@magyarnaplo.hu

Terjesztés: Zsiga Kristóf
E-mail: elofizetes@magyarnaplo.hu

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

1092 Bp., Ferenc krt. 14.

Levelezési cím:

1450 Budapest, Pf. 77.

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672; 413-6673**

Szerkesztőségi mobil:

(70) 388-7034

Elektronikus levélcímünk:

info@magyarnaplo.hu

Elérhetőségünk a világhálón:

www.magyarnaplo.hu

Kiadja az Írott Szó Alapítvány (1092 Bp., Ferenc krt. 14.) és a Magyar Napló Kiadó Kft. (1062 Bp., Bajza utca 18.). Terjeszti a Nemzeti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok. Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága (1080 Bp., Orczy tér 1.) Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, emailen (hirlapelofizetes@posta.hu), faxon (303-3440) egy évre 7390 Ft, fél évre 3865 Ft. További információ: 06-80-444-444 Külföldi előfizetés: a szerkesztőség címén. Az előfizetési díj egy évre postaköltséggel együtt 60 USD vagy 50 EURO, mely átutalható a HVB-Bank Hungary Rt. (1065 Bp., Nagymező utca 44.) 10918001-00000421-10290001 számlára, vagy bankcsekkben elküldhető a szerkesztőség címére. Nyomda: Pannónia Print Kft. 1139 Bp., Frangepán utca 16.

Meg nem rendelt kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válszborítékkal ellátott levélre válaszolunk. Mutatópéldány kérhető a szerkesztőségben.

Címlapon :

Vagonlakók, kitelepítettek az elcsatolt magyar területekről (Magyar Nemzeti Múzeum, Történeti Fényképtár)

és a Nézőpont szerzője: Erős Kinga

Trianon és a magyar írók

Olyan nemzedékhez tartozom, amelyik a közoktatásban legfeljebb fél- vagy inkább negyedigazságokat hallhatott a történelmi Magyarország felszámolásáról. Annyit, hogy a trianoni békeszerződés igazságtalan, „imperialista” diktátum volt ugyan, az ezt megerősítő párizsi békeszerződés azonban már igazságos, hiszen a Szovjetunió is aláírta. Szűk családi körben mást is megtudhatott a diák, szembesülve azzal is, hogy rokonai élnek a szomszédos országokban, akiket nemcsak ő, de a felnőttek sem látogathatnak meg: testvér a testvére, szülő a gyermeke elől el van zárva, s nem csupán az ellenségnek kikiáltott Jugoszlávia vagy Ausztria, hanem a „testvéri” szocialista államok is védett övezetnek minősülnek.

Aztán jött 1956, s kamaszként átélhettem a magyar történelem csodálatos pillanatait s a világtörténelem gyalázatosságát. Kossuth Duna-konföderációs ábrándjáról már tudtam, Németh László híd-gondolatáról, tej-testvériség elképzeléséről még nem, de már terveket szőttem arról, hogy a német és az orosz-szovjet érdekszféra közé szorult népek miként szövetkezhetnének s válhatnának így erőssé és szabaddá.

Irodalmárnak készültem, a kortárs irodalom iránt különösen érdeklődtem, mégis csak kései egyetemista éveimben, a hatvanas évek második felében nyílt meg az igazán mód arra, hogy a szomszédos országokban élő magyarság folyóirataival, irodalmával ismerkedhessem. Nem az én hibám volt ez: az egész „béketábor” hivatalos politikája korlátozta a lehetőségeket. Egy nemzethez, a magyar kultúrához tartoztunk, szomszédok voltunk, mégis gátolták összetartozásunk megélését. Az állami kapcsolatok is furcsák voltak. Egy magyar írónak könnyebb volt Bukarestbe utaznia, mint Kolozsvárra vagy a határunk menti Nagyszalontára, az erdélyi magyar író pedig inkább jutott el távoli országokba, mint Budapestre. 1970 után engedékenyebbé vált a hazai politika – korlátozottan lehetett foglalkozni „a szomszédos országok” magyar irodalmával, majd újabb évtized múltával a nyugati emigrációban élőkről is lehetett már írni.

A szocialista tábor összeomlásának kellett eljőnie, a polgári értékrend újjáélesztési kísérletének, hogy legalább idehaza ne minősüljön revizionizmusnak, nacionalizmusnak, ha valaki a magyarság nyelvi-kulturális egységét vallja. A múlt kártékony öröksége azóta is kísért, miként azt a gyászos emlékü népszavazás megmutatta. Azért válhat az erkölcsi igazságtétel pillanatává, ha majd az Országgyűlés megszavazza a szomszédos országokban élő magyarok számára a kettős állampolgárság lehetőségét biztosító törvényt, amely húsz éve várta magára.

S miként kapcsolódnak ide az írók? Oly módon, hogy a Magyar Írószövetség, amint ez 1990-ben lehetővé vált, rögtön visszafogadta az egyetemes magyar irodalomba az addig onnan kirekesztett határon túli magyar írókat: Jókai Anna elnökleivel azt a döntést hozta, hogy minden magyar író – bárhol él – tagja lehessen a szövetségnek. E jelképes gesztus hatása máig elevenen él, erőt ad mindannyiunknak. Senkinek a jogai nem sérültek, míg mi erősebbé válhattunk.

Vasy Géza

Vasy Géza: <i>Trianon és a magyar írók</i>	1
--	---

LÁTHATÁR

Csender Levente: <i>A forradalom hőse</i>	3
Tornai József: <i>Tört lábú Krisztus; Csendélet piros ringlóval</i>	10
Mezey Katalin: <i>A fehér ember; Öregasszony mondja</i>	11
Kiss Benedek: <i>Jegyzeteim megsemmisítem; Késői káromlások</i>	12
Tátrai Patrik: <i>Trianon hatása: az etnikai szerkezet átalakulása a Kárpát-medencében</i>	13
Salamon Konrád: <i>A fekete számadóra emlékezve</i>	23
Bakos Kiss Károly: <i>Tehetlenség</i>	25
Lengyel János: <i>Bizonytalan; Sorompó; Mezőség</i>	26
Bertha Zoltán: <i>Új vetés (Fiatal nemzedékek a kárpátaljai magyar irodalomban)</i>	27
Balázs F. Attila: <i>huszonkilenc; harminc; harmincegy</i>	32
Mizser Attila: <i>Devizaárfolyamok (Paradigmák, váltások a [szlovákiai] magyar irodalomban)</i>	33
Beke Ottó: <i>Vajdasági emlék-montázs</i>	37
Filip Tamás: <i>Láttam magam; Inkább kimaradok</i>	43
Fülöp Gábor: <i>Ágota; Sikoly</i>	44
Egedy Gergely: <i>A brit külpolitika és Trianon, 1918–1919</i>	45
Borbély András: <i>Korszak; Otthon; Szerelmes Vers; Pláza</i>	53
Dobai Bálint: <i>Múzeumkert; A közönségem a magány; 3D mozi</i>	54
Iancu Laura: <i>Találkozás; madarak; Szent Mihály; Félek</i>	55
Bata János: <i>A festő, aki megálmodta önmagát</i>	56
Benő Attila: <i>(Szent György és a sárkány); (Vendég a háznál)</i>	59
Magyari Barna: <i>Szellőztetés; Ravasz a betűn</i>	60
Kókai János: <i>Fétis</i>	61

NÉZŐPONT

Erős Kinga: <i>Gondolatok a Márai-programról</i>	62
--	----

EURÓPAI FIGYELŐ

Heiner Müller – Ircsik Vilmos fordításai	
<i>Álomerdő; Harmincegy; Torzó</i>	65
<i>Berlini elégia</i>	66
<i>Az erdőkről; Önarckép éjjel két órakor 1959. augusztus huszadikán</i>	67
<i>Elektra-szöveg</i>	68
<i>Ekével széttépett Orpheusz; Stellaszonett</i>	69
<i>Szerzőink</i>	70

Lapszámunkat Gyurkovics Hunor munkáival illusztráltuk.